यो बीभत्सोर्हृदये प्रोत आसीदस्थि च्छिन्दन् मर्म्मघाती सुघोरः । कर्णाच्छरो वाङ्मयस्तिग्मतेजाः प्रतिष्ठितो हृदये फाल्गुनस्य ।

कृष्णाजिनानि परिधित्समानान् दुःशासनः कटुकान्यभ्यभाषत । एते सर्व्वे षण्डतिला विनष्टाः क्षयं गता नरकं दीर्घकालं ।

गान्धारराजः शकुनिर्निकृत्या यदब्रवीत् द्यूतकाले स पार्थं । पराजितो नकुलः किं तवास्ति कृष्णया त्वं दीव्य वै याज्ञसेन्या ।

जानासि त्वं सञ्जय सर्व्वमेतत् द्यूते वाक्यं गर्ह्यमेवं यथोक्तं । स्वयं त्वहं प्रार्थये तत्र गन्तुं समाधातुं कार्य्यमेतद्विपन्नं । ८४

अहापयित्वा यदि पाण्डवार्थं समं कुरूणामपि चेच्छकेयं । पुण्यञ्च मे स्याच्चरितं महोदयं मुच्येरंश्च कुरवो मृत्युपाशात् ।

अपि मे वाचं भाषमाणस्य काव्यां धर्म्मारामामर्थवतीमहिंस्रां । अवेक्षेरन् धार्त्तराष्ट्राः समर्थं माञ्च प्राप्तं कुरवः पूजयेयुः ।

अतोऽन्यया रथिना फाल्गुनेन भीमेन चैवाहवदंशितेन । परासिक्तान् धार्त्तराष्ट्रांश्च शिद्धि प्रदह्यमानान् कर्म्मणा स्वेन पापान् ।

पराजितान् पाण्डवेयांस्तु वाचो रौद्रा रूक्षा भाषते धार्त्तराष्ट्रः । गदाहस्तो भीमसेनोऽप्रमत्तो दुर्य्योधनं स्मारयिता हि काले ।

सुयोधनो मन्युमयो महाद्रुमः स्कन्धः कर्णः शकुनिस्तस्य शाखा । दुःशासनः पुष्पफले समृद्धे मूलं राजा धृतराष्ट्रो मनीषी । ८५०

युधिष्ठिरो धर्म्ममयो महाद्रुमः स्कन्धोऽर्जुनो भीमसेनोऽस्य शाखा । माद्रीसुतौ पुष्पफले समृद्धे मूलन्त्वहं ब्रह्म च ब्राह्मणाश्च ।

वनं राजा धृतराष्ट्रः सपुत्रो व्याघ्रास्ते वै सञ्जय पाण्डुपुत्राः । मा वनं छिन्धि सव्याघ्रं मा व्याघ्रा नीनशन्वनात् ।

निर्वनो वध्यते व्याघ्रो निर्व्याघ्रं च्छिद्यते वनं । तस्माद्व्याघ्रो वनं रक्षेद्वनं व्याघ्रञ्च पालयेत् ।

लताधर्म्मा धार्त्तराष्ट्राः शालाः सञ्जय पाण्डवाः । न लता वर्द्धते जातु महाद्रुममनाश्रिता ।

स्थिताः शुश्रूषितुं पार्थाः स्थिता योद्धुमरिन्दमाः । यत्कृत्यं धृतराष्ट्रस्य तत्करोतु नराधिपः । ८५

स्थिताः शमे महात्मानः पाण्डवा धर्म्मचारिणः । योधाः समर्थास्तद्विद्वन्नाचक्षीथा यथातथं ।

इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्व्वणि सञ्जययानपर्व्वणि कृष्णवाक्ये अष्टाविंशोऽध्यायः ॥ २८ ॥

॥ सञ्जय उवाच ॥ आमन्त्रये त्वां नरदेव देव गच्छाम्यहं पाण्डव स्वस्ति तेऽस्तु । कच्चिन्न वाचा वृजिनं हि किञ्चिदुचारितं मे मनसोऽभिषङ्गात् ।

जनार्द्दनं भीमसेनार्जुनौ च माद्रीसुतौ सात्यकिं चेकितानं । आमन्त्र्य गच्छामि शिवं सुखं वः सौम्येन मां पश्यत चक्षुषा नृपाः ।

॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ अनुज्ञातः सञ्जय स्वस्ति गच्छ न नः स्मरस्यप्रियं जातु विद्वन् । विद्मश्च त्वां ते च वयञ्च सर्व्वे शुद्धात्मानं मध्यगतं सभास्थं ।

आप्तो दूतः सञ्जय सुप्रियो मे कल्याणवाक् शीलवांस्तृप्तिमांश्च । न मुह्येस्त्वं सञ्जय जातु मत्या न च क्रुध्येरुच्यमानो दुरुक्तैः । ८७०

न मर्म्मगां जातु वक्ताऽसि रूक्षां नापश्रुतिं कटुकां नो तु मुक्तां । धर्म्मारामामर्थवतीमहिंस्रामेनां वाचं तव जानीम सूत ।